

Једно обраћање у УН остаће упамћено као отворени позив на рат. Израелски премијер Бењамин Нетањаху је у свом запаљивом говору оптужио Иран да развија атомско оружје за војне сврхе и сликовито је упозорио свет на “црвену линију” преко које Израел неће прећи. Он је свету за говорницом у УН показао класичан цртеж бомбе са различитим нивоима обogaћења уранијума које представљају фазе развоја иранског нуклеарног програма, за који Иранци упорно тврде да служи у мирнодопске сврхе. На цртежу су представљене три фазе од којих је прва, обogaћење уранијума до 70%, већ окончана.

Он је изјавио да црвена линија преко које Израел неће прећи представља обogaћивање уранијума до 90%, што представља другу фазу коју је Иран такође већ развио. Он је позвао међународну заједницу да учини слично и да не дозволи да се друга фаза претвори у трећу, тј. у способност Ирана да активно произведе атомску бомбу.

Израел упорно упозорава да би Иран могао да употреби нуклеарно наоружање против Тел Авива. Да ли је ово параноја или разложна забринутост? Иранци, што је потпуно тачно, тврде да је свакој земљи дозвољено да користи нуклеарну енергију у мирнодопске сврхе и да је њихов програм намењен искључиво мирнодопској употреби. Међутим, питање је да ли Израел може веровати Техерану на реч. С друге стране, Израел већ поседује нуклеарно оружије и преко две стотине атомских бомби [\[1\]](#), што значи да поседује одређену врсту монопола над атомским оружјем и не дозвољава да га ниједна друга земља у региону не поседује. Страх Израелаца је донекле оправдан, међутим ова земља је већ одавно постала нуклеарна сила и њени суседи исто тако имају разлога за страх.

Ситуација је веома напета, јер чак ни унутар Израела не постоји политичко јединство када је у питању напад на иранска нуклеарна постројења, природно јер такав потез носи са собом огроман ризик. САД не би желеле рат са Ираном, нити би им он ишао у прилог, али израелско руководство остаје ушанчено у својој позицији да је потребно уништити ирански нуклеарни програм. Такав став само ситуацију чини напетијом и озбиљно угрожава односе између Израела и Ирана који се, судећи по изјавама, већ налазе на ивици рата. Али такав рат би запалио читав регион. Тешко да би такав сукоб довео до светског рата који би укључио Кину и Русију с једне и САД с друге стране, али је несумњиво да би читав Блиски исток горео у ратном вихору, чије се последице не би могле предвидети. Израелско инсистирање на ратној опцији може нежељено да увуче САД у сукоб са Ираном, чији војни капацитети нису нимало занемарљиви.

Евентуални ваздушни напад на Иран би могао да има три алтернативна правца: Либан-Турска, Јордан-Ирак, Црвено море-Саудијска Арабија-Персијски залив. Овакав напад је далеко него ризичан, као прво, авионима би, без обзира на руту, била потребна допуна у ваздуху. Виши сарадник за војно ваздухопловство на Међународном институту за стратешке студије (ИИСС) у Лондону Даглас Бери каже да би пуњење горива у ваздуху било критично. "Израелски авиони не само да треба да уђу и изађу из иранског ваздушног простора, већ морају да имају довољно горива уколико дође до непредвиђених ситуација током мисије" [\[2\]](#) Верује се да Израел има између осам до десет великих танкера, али стручњаци вјерују да ће капацитет бити један од ограничавајућих фактора.

Што је важније, иранска нуклеарна постројења се налазе дубоко у ваздушном простору Ирана и укопана су у подземним бункерима, тако да се поставља питање делотворности ваздушног напада чак и уколико би му претходио удар крстарећим пројектиlima из подморница.

Нетанаху се поиграва судбином Блиског истока

Пише: Владимир Јевтић
субота, 29 септембар 2012 12:54

